

Ένα μεσημέρι, πάνου στη βράση του ήλιου, ακούστηκε στη θύρα της θειάς του στην Αθήνα ένα χτύπημα διασπαστικό. Στόν ύπνο πάνου, είχαν για ξύλο όποιος χτυπούσε, μα είχαν ο Θωδωρής, ολόβολος, και τα γέλια του γιομίσανε την είσοδο του σπιτιού.

— Μπαρέ, καλώς τονε... ο Θωδωρής!

— Καλώς σ'αυ ήρωα! Άμνια. Νά, ήρταμε, δώ εμένα σ'ε.

Ούτε το σχήμα του, ούτε το ντύσιμό του, ούτε η φωνή του άλλαξαν, ούτε τα φερσίματά του. Θωδωρής πήγε, Θωδωρής ήρτε. Θιμήθηκε τώρα τα παλιά του, τις δυστηγίες του, τα κλάματά του, τις πίκρες του.

— Τόσο, Άμνια, εν γούλα καλά, π'αμ' για την πατρίδα. Έδωνά — κ' έβγαλε ένα φάκελλο μακρύ και γοντό από τη μέσα τσέπη του, — έδωνά, Άμνια, εν το π'αν! Κι άνοιξε, — γούρωσε τα μάτια του, βλέποντας και το δάχτυλό του πάνου στο φάκελλο. — Άμνια ή θα καταντήσουν' σ'ης εκκλησιάς την τ'όρτα Ήπειρόν' με το αιώπλο, ή θα γίνουν' με το παρ'απ'! "Οπ' εν ή τ'ή... "Υστερα άνοιξε το φάκελλο κ' έβγαλεν ένα χαρτί καλοδιπλωμένο και με γοαρομηχανή γοαμένο, κι άνοιγοντάς το, έκανε να ξεσηγήσει στην Άμνια τον την καλόβολη και έγγλέζικα λόγια. Είταν το συμβόλαιό του με μιάν Αμερικάνικη εταιρία α'υτοκινήτων, που τ'ης είχε παρουσιάσει μιάν του εφεύρεση. — Άμνια, άκου μιάν εφεύρεσ' εν. Κάτι τρεχό για τ' α'υτοκίνητα να μπορούνε να σκάνει δέκα, είκοσ' εκατό τόν' φορτίο. "Ο,τ' παρ'α είχαμ' δέν είχαμ' τον δώκαμ' για δοκιμές. "Αν πετύχ', είπαι γούλά ή δέν πετύχ' με το τσάπλο ζουτούλ' θα βγούμ' δέκα π'ε την εκκλησιά.

Φυσιοσχημένος ο Θωδωρής που στην Άμνια τον ζήγησε τα μεγάλα του έργα και τις ελπίδες. — Δέ ζητούμ' πολλά πράματα, Άμνια, ζητούμ' με τη δουλειά μας να ζήσουμ'.

Στα μετρίοφρονα και λόγια κλειούνταν ολόκληρη θιμωρά ήλπίδων παράξενων, που ο Θωδωρής δέν μπορούσε σ'όν καθέναν να τις κάνει λιανά. Στο μούτρο του παρουσίαζε τόν κακομοιρη, μα όποιος κοιτάζε βαθειά, έβλεπε το θριαμβευτή, το νικητή, που γούριζε σ'ότι του γιομάτος ίκανοποίηση για τη δεκάχρονη ξενιτιά του. "Αν δέν είχε κεμέρι μ'ζι του, κοχτούσε δώος ένα φάκελλο που άξιζε δέκα κεμέρια. — "Ηρταμ' κ' έμεις, Άμνια, κοντά σ'ε μεγάλα κεφάλια, είπε, τραβώντας τον καφέ του, που τού πούσσεσε ή Άμνια του, γερασμένη τώρα, με τα γυαλιά στα μάτια, κομμισμένα από τ'αφτιά.

— Πιάσ'α, χέρια δ'χ' σ'όν τα χέρια τ'ών τ'ορματεζήδων μας, που δέν καταδέχοντα να γυρίσαν να μ'ας δίνουν. Έλμπετ' κ' έμεις είμαστε κάτ'. Ζήσαμε σ'έναν τόπο, Άμνια, — πήρε φόρα τώρα — που τ' εν ή Αθήνα κοντά τ'... Άχούρ' εν ή Αθήνα! Χρεία εν τί με λές εσύ!

Και ξεδιώλιζε με εύγλωττία στην Άμνια του τις ιδέες του για τόν πολιτισμό.

— Δώ είμαστε γούλ' κλέφτες, γούλ' τιποτέν'. Δυό σεντόνια έχουμ' Άμνια, μ'ζι μας, που έχνα τα εργαλεία μας, και δίχως α'υτά δέ μπορούμ' και μ'ας θυγ'καν ξυνά π'ε τη μύτ' μας. Πού εν ή Αμερική. Γούλα με την τάξ'. Τ' είσαι σ'όν τ' είμαι γώ. Έδώ εν οι χασομέρδες που φυλάγνα να σ'ε πάρνα δυό δεκάρες, να

σ'ε κλέφνα να φ'αν. Κεί γούλ' δουλά, γούλ' στο τ'οδάρ'! Δέν έχ' κεί καρνεϊα και καρέλιες και μαρστοϊνία. "Οποιος έχ' μαρστούν' τόν π'ονα για τ'ελλό. Α'υτοί έχει — κ' έννοούσε τούς Αθηναίους — δέ μ'όρνα να π'ούν μήτε γερό. Α'δ σ'ε σ'ουντά ο π'οέσγιος, κεί μες στο τ'ράμ μπορείς, έτσι να με την άγκωνα σ', σ'ουντώντας - σ'ουντώντας, και το Μόργκαν να βγάλς π'ε τη θέσ' του.

Κι όπου κ'άθονταν ο Θωδωρής και στέζονταν χειμαρρος κατάντησε διδάχοντας τάχαθ'α τού Αμερικάνικου πολιτισμού. Δέν ήθελε να σταθεί στην Αθήνα. Νευριασμένος σκεδίαζε να φύγει το γλιγορώτερο, ώς που σ'ε λίγες μέρες γούριζε ο Θωδωρής στην πατρίδα του, φέροντας το περίφημο συμβόλαιό του, ως αντιπρόσωπος Αμερικάνικου εργοστασίου, έχοντας στις τσέπες του τόν πολιτισμό, να τονε σ'ορπ'ε πρόχερα. Τόν είχε π'ε με την κοιτία ο δ'υσμειρος, μονάχα που ο ίδιος μύριζε από παλιό Θωδωρή, από Θωδωρή καλόσιον της πατρίδας του. Δέν είχεν άλλαξει νούλα. Τώρα πάγανε να κοιμηθεί, κ'όρις τού ξεγοσωνέου του σπιτιού, στο πάτωμά του άπάνω, να ξαπλώθει α'λάκερος, με χέρια και πόδια, όπως έλεγε, ολόνοιχα. — Νά, Άμνια, τώρα έμα π'όγω την πρόβ'οραδιά, θα ξαπλώθω κάτ', να κοιμώ, να ν'οίξω τα ποδάρια μ' και τα χέρια μ', να καταλάβω ότ' εν δικό μ' το σ'π'ε. "Υστερα θα βγώ την Άλλ' μέρα να με δισόνα ο γόσιος και να π'όν: — Τη νταγή τη Χρηστόν' τη Σάππου ο γιός, ο Θωδωρής, ήρτε!

Α'ληθινά έπρεπε να ζει τώρα και ο γιός Ζωνάρας και ή ακκαρίτης ή δάσκαλος ή γιός Πατριόπουλος, γι'ό να εξακολουθήσουν, ύστερ' από μιάν πολύχρονη σ'ορ'α, από τ'όση ακκαρή ξενιτιά και γιομάτη περιπέτεια διακοπή, τάσ'εα τους.

— Λέγε το λοιπόν, Θωδωρή, λέγε, τού διδασκ'λου κάτ'...

Κ'ό Θωδωρής μινάφονα νάχιζε λέγοντας τού διδασκ'λου του, ξεγοσωνέος π'α — Τό λοιπόν, διδάσκαλε, στην Αμερική...

ΠΟΛ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Καθηγητής

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ

"Ελα, ξανθή ταβερνερ'α. Άγάπη, έδώ κοντά μου, και γέμισε την κόβτα μου γλυκό κρασί ως τα χείλη, τί κι αν τα φύλλα σ'έρονονται παραδ'ομένα χ'αμου; στο κατελειό σου εν "Ανοιξη και λεύκοντα τ'Απρίλη.

Τα φύλλα που πεδ'αίνονε κ' ή νόστη τού διαβ'ίνει, και τ'α μου, που άπόσ'ασην έμους να π'άγνε δρόμους μ' έφεραν ως την πόρτα σου, γλομή και διαψαμένη, για το γλυκό σου το κρασί, που σ'εβι τούς με'ρους (τόρμους).

"Ενω γουσάφι στην ψυχή. Πάρε το ή θέλεις έλα, και δώσε μου, και δώσε μου τη μέση και τη λήθη, για κάθε ψέμα της ζωής, για κάθε ανθρώπου δόλο...

Και με το λάννο χέλι σου, που ήδονικά σκοτώνει, π'ές μου το έσ'νια μι'ά σ'οα τ' δ'οαία παραμύθι, που σ'εβι τ'ό νού, και τη ζωή γλυκά τη φαρμακώνει.

Ληϊόου

ΙΟΥΣΤΙΝΑ